

“Hoitosuhde perustuu koiran ja terapeutin väliseen luottamukseen.”

Omistaja saattaa uhrata koiransa leikkaukseen suuriakin summia. Sinänsä teknisesti onnistuneen leikkauksen lopputulos saattaa kuitenkin epäonnistua, jos koiraa ei kuntouteta. – Koiraa ei ehkä uskallakaan astua leikatulle jalalle ja hieno leikkaus menee hukkaan, **Leena Piira** kuvailee.

“Ihmisyfysioterapiasta” Leena Piiralla on kokemusta jo lähes 30 vuoden ajalta. Eläinfysioterapiaan hän tutustui ensimmäistä kertaa omaan nelipäiseen Welsh corgi-laumaansa kuuluneen Jasmin-koiran kautta. – Jasmin oli kipukoira – käsite jota tuolloin en vielä tuntenut. Sillä oli polvissa perinnöllinen vika, jonka vuoksi polvilumput menivät sijoiltaan ja ne oli leikattava. Leikkauksen jälkeen Jasminille kehittyi nopeasti kulumaa, mikä aiheutti kipuja ja muutti temperamenttisen koiran käytöstä niin, että laumassa syntyi ongelmia, joten lähdin hakemaan ongelmaan apua. Tässä yhteydessä tutustuin niin akupunktiioon kuin klassiseen osteopatiaankin.

Leena Piira jatkokoulutautui ensin itsekin klassiseksi osteopaatiksi ja sitten myös eläinfysioterapeutiksi. Tällä hetkellä hän hoitaa viikoittain eläimiä neljänä päivänä

viikossa Turussa, Raisiossa ja Halikossa ja ottaa vastaan ihmisiä yhtenä päivänä viikossa Kauppatorin Lääkintävöimistelussa.

Koirat ovat haukanneet vuosien mittaan yhä suuremman osan Leena Piiran viikosta. – Tämä on upeaa työtä, joka on vain vienyt mennessään. Koiria hoitaessani käteni on herkistynyt lukemaan kudoksia ja ratkaisemaan ongelmia, mistä on hyötyä ihmistenkin hoidossa. Toisaalta on välillä hauskaa hoitaa ihmisiä: tehdä työtä pystyasennossa hoitopöydän vieressä ja kuulla asiakkaan itsensä kertovan, mikä hänellä on ongelmana.

Leena Piiran hoidossa käy kaikenikäisiä koiria. – Koirille tyypillisiä vaivoja ovat erilaiset, esimerkiksi rakenteellisista ongelmista johtuvat selkävaurit, traumaperäiset eli loukkaantumisissa syntyneet nivelvaurit sekä lihasperäiset ja muut ongelmat. Tällaiset vaurit voivat olla vanhojakin. Koiraa saattaa kaatua pahasti, mutta nousee silti ylös ja jatkaa leikkelyään sillä seurauksella, että toimintahäiriöt tulevat esiin ehkä vasta useiden kuukausien päästä. Koiraa tarvitsee fysioterapiaa myös erilaisten leikkausten jälkeen ja naaraskoira hyötyy siitä pennutuksen jälkeen, varsinkin jos pentuja on monta, koska joutuu

Vielä kymmenisen vuotta sitten ei ollut mitenkään tavallista, että omistaja toi koiransa fysioterapiaan. – Kun aloitin eläinfysioterapeuttina vuonna 1997, ajatukselle koiran hoitoon tuomisesta vielä naurettiin. 2000-luvun mittaan tietoa siitä, miten tärkeää fysioterapia on varsinkin urheilukojoille ja leikkauksista toipuville, on lisääntynyt, kertoo sekä eläin- että ihmisiakkaita vastaanottava fysioterapeutti Leena Piira.

imettäessään olemaan paljon paikallaan.

Kaikkein pienimmät Leena Piiran hoitoon tulleet pennut ovat olleet alle 8-viikkoisia, eivätkä siis vielä luovutusikäisiääkään. – Kasvattaja saattaa tuoda fysioterapiaan pennun, joka ei ole lähtenyt seisomaan tai kävelemään samassa tahdissa kuin sisarukset. Kun pentu saa apua jo varhaisessa vaiheessa, elämä lähtee vähän paremmin käyntiin.

Mutta Leena Piiran sydäntä lähellä ovat erityisesti myös vanhat koirat, joille – niin kuin ihmisellekin – lisääntyvät vuodet voivat tuoda hankaluuksia liikkumiseen. – Kun koiraa tulee kipeäksi, se voi näkyä liikkeissä, mutta omistaja huomaa muutoksen useimmiten koiran käytöksessä. Koiraa voi muuttua pelokkaammaksi, aggressiivisemmäksi tai kärsimättömämmäksi ja sen uni voi olla levotonta. Koiraa on laumaeläin, joka yrittää peitellä heikkoutta viimeiseen asti. Siksi tilanne on usein edennyt jo aika pitkälle siinä vaiheessa, kun omistaja huomaa koiran liikkeissä selviä ongelmia, Leena Piira sanoo.

Eläinfysioterapeutti analysoi koiran liikkeitä ja tekee havaintoja sen ryhdistä. Silmien lisäksi kädet ovat tärkeä työ- ja hoitoväline. Fysioterapeutti tunnustelee rauhallisesti edeten koiran vartaloa ja jäseniä ongelmakohtia etsien. Myös hoito tapahtuu pääasiassa manuaalisesti eli käsin, sillä esimerkiksi sähköhoito

sopii vain sileä- tai harvakarvaisille koirille. Liikehoidoilla ja pitkällä, rauhallisilla venytyksillä pyritään parantamaan lihasten, nivelten ja jänteiden aineenvaihduntaa ja vähentämään näin kipua.

–Hoidossa edetään hitaasti ja varovaisesti, ja kun koiraa huomaa hoidon tekevän hyvää, se antautuu hoidolle. Poikkeuksena ovat arat koirat tai sellaiset, jotka eivät pidä koskettelusta. Nekin antavat kyllä hoitaa itseään, mutta eivät pysty nauttimaan siitä yhtä paljon, Leena Piira sanoo.

Omistajan ohjaus kuuluu oleellisena osana hoitoon. – Annan arkipäivään käytännön neuvoja siitä, millaisin keinoin omistaja voi helpottaa koiransa liikkumista ja kipuja. Neuvot liittyvät mm. siihen, miten ja millaisella alustalla ja millaisella liikelajilla koiraa kannattaa kannustaa liikkumaan ja mitä koiraa voi harrastaa. Joillakin koirilla esimerkiksi ruokintapaikan korotus voi vähentää niskakipuja. Jumpalliikkeitä voi tehdä makupalan avulla. Monet koirat rakastavat myös saunaa ja lämpöpakkauksia: koiraa saattaa odottaa innokkaasti mikron kilahdusta, joka tietää lämpimän kauratyyryn saamista selkään tai niskaan. Aina lämpö ei kuitenkaan ole hyväksi, vaan esimerkiksi turvotusten hoidossa käytetään kylmää.

Leena Piira sanoo, että koiraa pystyy valtavan hyvin itsekin hoitamaan kehoaan, mutta edellytys on, että se

Selän ja lantion asennon tarkistaminen seistessä luo pohjan hoitosuunnitelmalle.

Rauhalliset, pitkäkestoiset lihasvenytykset kuuluvat urheilijan koiran lihahuoltoon.

Koirakin antautuu fysioterapeutin käsille

